

DE VSITATA HVIVS TEMPORIS COM-

PONENDORVM MISCENDORVMQVE MEDICAMEN-
torum ratione, Liber secundus, Medicamentarius dictus, Leon-
harto Fuchfio medico autore.

PROOEMIUM.

*Necessaria
est medica-
mentorum
compositio.*

*Medicamen-
tarius liber.
Dispensato-
rium.
Composita me-
dicamenta.*

*Causa huius
libri ceteris
adiecti.*

VPERIORE libro summa qua potuimus bre-
uitate, & quantum instituto nostro sufficere ar-
bitrati sumus, simplicium, quibus in componen-
dis medicamentis nostræ ætatis pharmacopœi
vtuntur, catalogum præmisimus, & quid de sin-
gulis statuendum esset indicauimus: nulla alia sa-
nè de causa, quàm vt rectè cognitis simplicibus,
adulterina abijcerent, nec illa compositionibus
suis permiscerent. Quum autem simplicibus om-
nia curari nequeant, necessaria fuit composito-
rum inuentio. Sape enim multifariam compositi-
ti sunt affectus, vt in ijs curandis non diuersa tantum, sed & contraria medica-
mentorum genera requirantur, vt sicubi repellendum simul est, & discutien-
dum. Præterea vt affectus simplici medicamento curari possit, cogimur tamen
interdum multa miscere, quod nullum in manibus sit simplex, quod conueni-
at. Deniq; quorundam est ea natura, vt nisi cum alijs misceas, vel inutilia, vel
noxia futura sint. In altero igitur huius operis libro, compositorum medica-
mentorum omnium quæ hodie in officinis medicorum prostant, conficiendo-
rum ratio exponetur. Quare optima ratione Medicamentarius liber inscribitur:
ita enim rectius, quàm vt vulgus medicorum solet, Dispensatorium appel-
labitur. Composita verò medicamenta vocamus, quæ vel medicus, qui naturæ
minister ac imitator est: vel pharmacopœus, qui medici minister est, ex varijs
simplicibus commiscet ac componit. Siquidem veteres medici in componen-
dis medicamentis multum operæ, artis, & studij posuisse constat. Vt ridendi sint
prorsus, qui pharmacopœam à medica distinctam esse artem existimant. Ne-
cessario autem, vt hic liber ordine secundus esset, curauimus. Fieri enim non
potest, vt quispiam ea quæ in tertio & quarto tradentur libris assequatur, nisi
prius quæ in hoc commemorantur composita medicamenta, omnia perspecta
habeat. Quomodo enim simplicia & composita inter se rectè quis miscerit me-
dicamenta, qui non vtrorumq; prius rationem probè cognitam habet? Quia
propter ordinis ratio, quæ in rectè docendo plurimum momenti obtinet, postu-
lauit, vt hunc sibi locum liber ille Medicamentarius dictus vendicaret. Quod
si verò quispiam causam etiam cur librum hunc exarauerim, ac prioribus tribus
adiecerim, scire volet, non pigebit me illam quoq; atqui breuiter, referre. Non
fuit autem alia, nisi summa necessitas. Quum enim animaduertentem, singulos
pharmacopœas singulis ferè in locis suos ac proprios, eosq; magna ex parte ma-
nuscriptos, ac inter se plurimum, pro cuiusq; qui eos conscripsit arbitrio, vari-
antes libros, ex quorum præscripto sua componunt medicamenta, habere,
hocq; nomine fieri, vt raro admodum simili modo in officinis nostris parata me-
dicamenta prostant: committere non potui quin hunc laborem subirem, ac
curarem vt tandem haberent pharmacopœi Medicamentarium librum, vel vt
ipsi nominant Dispensatorium, optima & exquisita ratione à nobis exaratum,
vnde subinde omnes sua conficerent medicamēta. Nam plurimum refert, rei q;
publicæ interest, vt vniformiter in officinis composita sint medicamēta: quod
alias

alijs medicis non raro errandi præbeatur occasio, ægròtantibusq; ex eorundem erratis non leue imminet periculum. Quod quum omnibus in confesso sit, non est cur multa demonstratione egeat. Vt verò pharmacopœorum, plurimum imperitorũ, hæsitatiõni consuleremus, singulis compositionibus, quæ id ipsum requirebant, Annotationes, adiecimus: in quibus nõ solum voces obscuriores, sed & res ipsas difficiliõres explicauimus, hac quidem ratione non solum pharmacopœis, verum etiam medicis consulere volentes, vt nihil planè esset in quo hætere possent. Hinc est quod interdum ea quæ pharmacopœorum captum exuperant, attigerimus. Vt autem ordine optimo singulorum medicamentorum compositiones traderemus, librum hunc Medicamentarium in Sectiones digessimus, vt singulæ sui generis medicamenta continerent, & ab inuestigantibus illa facile & expedite inuenirentur. In summa, nihil negligimus, quod operi lucem afferre posse iudicauimus. Hortamur itaq; pharmacopœos, vt in componendis medicamentis tum veterum, tum recentiorum diligenter caueant, ne quid adijciant, vel omittant, sed omnia ad præscriptum eorum qui medicamenta composita struxerunt, conficiant. Absit hinc studium gratificandi alijs qui suauioribus delectantur medicamentis, nisi id fieri possit citra virium labefactionem.

Annotationum ratio.

DE PONDORVM, QVORVM IN COMPO- nendis medicamentis vsus est, ratione.

Sectio prima.

Vum citra ponderum, quorum in conficiendis medicamentis vsus est, cognitionem, ratio componendorum medicamentorum intelligi haud possit, principio de ijs nobis esse differendum putauit. Non solum autem hoc nomine ponderum ratio medico cognoscenda venit: sed & ideo, ne eorundem inscitia accidat, vt egris exitium afferatur. Nam quum constituta & certa sint quorundam medicamentorum pondera, adeo sanè, vt si quis ea temerè non obseruet,

Ponderum cognitio necessaria medico.

aut transcendat, certam & indubitatam corpori noxam, & nonnunquam etiam perniciem accersat: nihil profectò æque curandum medico erit, quam vt eorundem plenam & exquisitam noticiam habeat. Ponderum itaque tum nomina, tum rationem breuiter hic, & quantum instituto nostro conuenit, perstringemus, vt paratior ad compositorum medicamentorum tractationem veniamus. Principio autem de ijs quibus Græci & Romani medici vsi sunt agemus: qualia quidem sunt, libra, quadrans, vncia, denarius, hexagium, drachma, scrupulus, silsqua, & obolus. Libra medica, quæ Græcis *λίτρα* dicitur, est vnciarum duodecim. Hinc duodenaria: & Romana, quod illa Romani vsi fuerint, vocatur. Hæc alio nomine pondo nominatur: idq; vbi per se, siue absq; alio pondere scribitur & effertur. Vbi verò cum alio ponderis vocabulo adiungitur, idem significat quod Græcis *σαδ μος* & *δλχι*, hoc est, pondus: vt pondo libra, pondo vncia. Libra igitur medica, quatuor quadrantes continet. Quum igitur medica libra non nisi duodecim contineat vncias, quod multis exemplis declarare possemus, plurimum hallucinètur nostræ ætatis indocti pharmacopœi necesse est, qui libram sedecim vnciarũ, quot sanè mercatoria & negotiatoria habet, ad conficienda medicamèta vsurpant. Quod verò eiusmodi libra vtatur, è libris partibus, quadrante maximè, quã quartã illi nominant, facile demonstratur. Si quidẽ huic quatuor vncias attribuit: quapropter vt eorundem libra sedecim contineat vncias, fateantur oportet. Si em̄ quatuor vncias quater sumpse-

Libra medica.
Duodenaria Romana.
Pondo.

Pharmacopœorum error.